1846. Nº. 34 zt

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt Zaturdag tevond uit.

VRIJDAG, 20 MAART.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Intrekking der Oude Munten.

Bij besluit van den 2den Maart II. heeft Z. M. bepaald, dat met den 22sten eerstkomende de stukken van *Acht-en-Twintig Stuivers* of *Florijnen* buiten koers zullen worden gesteld, en van den 17den tot den 24sten dezer maand kunnen verwisseld worden bij de Nederlandsche Bank en bij de Agenten van 's Rijks Schatkist, op de gewone kantoor-uren, tegen andere koers hebbende munten of tegen munt-biljetten.

LEYDEN, 19 Maart.

Aan het Bureau dezer Courant is bezorgd *f* 3.— van V. G. voor de Weduwen en Weezen der Schippers B. en A. Hartman den 14den dezer bij het zinken der Veerschuit van Gorinchem op Woudrichem omgekomen.

— In het verslag omtrent den ijzeren spoorweg van Amsterdam naar Rotterdam, uitgebragt in de algemeene vergadering van aandeelhebbers van de Hollandsche ijzeren spoorweg-maatschappij, op den 25sten Februarij jl., vindt men onder anderen eene zinsnede, houdende, dat het resultaat eener vergelijking van het verbruik van het loopend met het draagbaar gaz, volgens ondervinding van het afgeloopen jaar, geenzins ten voordeele van het eerstgenoemde is uitgevallen. De administratie van het loopend gaz te 's Gravenhage heeft gemeend, in haar belang, in de *Nederl. Stoompost* daartegen te moeten protesteren, en wel op de volgende gronden: Ingevolge den daarvan overgelegden staat, heeft het station te Leyden, hetwelk door draagbaar gaz is verlicht, in 11 maanden verbrand, met 29 lichten, voor eene somma van *f* 801.63; terwijl het station te 's Gravenhage, verlicht door loopend gaz, voor eenen gelijken tijd, met 43 lichten, verbrand heeft voor eene somma van *f* 1,163.23. Hierop maakt men het volgende resultaat: Indien 29 lichten te dezer stede verbrand hebben eene somma van *f* 801.63, dan mogen 43 lichten, tegen dezelfde verhouding, verbranden de somma van *f* 1,188.62. Dezelve hebben nu echter slechts, zoo als vroeger is aangetoond, verbrand voor *f* 1,163.23; derhalve blijft er, in plaats van een nadeelig, hierop een voordeelig saldo van *f* 25.39 ten dienste der Hollandsche ijzeren spoorweg-maatschappij bestaan. Neemt men nu nog daarbij in aanmerking het onderscheid en kracht van licht, ten voordeele der fabriek van het loopend gaz (gezwegen nog, dat de lichten aan het station te 's Gravenhage natuurlijk langer moeten branden dan die aan het station alhier), dan is het klaarblijkelijk, dat het loopend gaz verreweg te verkiezen is boven het draagbaar gaz.

— Volgens eene in de *Staats-Courant* door den Inspecteur-Generaal van Geneeskundige dienst der land- en zeemagt gedane oproeping, is er gelegenheid voor Nederlandsche Genees- en Heelkundigen, die ongehuwd, doch beneden de 30 jaren oud zijn, en ten minste een examen als plattelandsheelmeester hebben afgelegd, om, onder de daarbij gestelde voorwaarden, als Lands-Chirurgijn op het eiland Bonaire in de West-Indiën te worden aangesteld.

's GRAVENHAGE, 19 Maart.

Z. M. heeft voor de Vereeniging: Tot ondersteuning van Hulpbehoevenden te Amsterdam, *f* 150 gegeven.

— Dingsdag jl. is naar het paleis van Z. M. overgebragt, een door den Heer Pierri alhier in pleister vervaardigd afbeeldsel in verkleinden maatstaf van het groote ruiterstandbeeld van Willem I, in het Noordeinde. Algemeen wordt de fraaiheid van het werk en de gelijkenis van het portret bewonderd.

— De ziekte, waardoor Z. Exc. de Minister van Eeredienst is aangetast, schijnt eene gunstige wending te hebben genomen.

— Het eind-onderzoek in de afdeelingen der Kamer, omtrent het wetsontwerp tot regeling van den accijns op de suiker, waaromtrent men welhaast het algemeen verslag te gemoet ziet, moet tot veelvuldige beschouwingen aanleiding hebben gegeven. Over het algemeen schijnt de wensch te zijn geweest, dat de opbrengst in het belang der schatkist zou worden verhoogd, en de voorbetaling op 6 pCt. of hooger gebragt. Wat de betaling op den vervaldag van den termijn van crediet betreft, daarin schijnt een groot aantal leden te kunnen berusten, ofschoon een ander gedeelte de heffing bij voorbetaling wel kon aannemen, als niet zoo veel bezwaar voor de raffinadeurs opleverende. Als middenweg ware het welligt niet verwerpelijk, om de helft te heffen bij ingang en de andere helft bij de verschijning van den termijn.

Even als bij het voorloopig onderzoek, moet ook thans het punt der afschrijvingen tot velerlei bedenkingen aanleiding hebben gegeven, te dien einde, dat men eene hoogere afschrijving voor melis en lompen, dan de Regerin voorstelde, wel noodzakelijk schijnt te achten.

Een aantal leden achtte het wenschelijk de afschrijving te behouden op den voet der wet van December 1840. Ook omtrent de kandij schijnt men niet te kunnen berusten in de voorgestelde afschrijvingen, terwijl bovendien nog vele aanmerkingen zouden gevallen zijn op de artikelen 17, 21 en 30 der gewijzigde voordragt.

— De centrale afdeeling is gisteren bijeengekomen tot het opmaken van haar algemeen verslag over de wetsontwerpen, betrekkelijk de fondsen voor den landbouw en de nijverheid, welk verslag in de eerstvolgende zitting der Kamer zal worden uitgebragt. De beraadslagingen over deze wetsontwerpen worden binnen kort te gemoet gezien.

— Heden zijn de afdeelingen der Tweede Kamer vergaderd tot het onderzoek van de drie volgende wetsontwerpen, als: 1°. nopens de buitengewone bijdrage ten behoeve der Maatschappij van Weldadigheid; 2°. tot voortzetting van den weg van Culenburg naar 's Bosch; en 3°. omtrent de verhooging van hoofdstuk IX A der staatsbegrooting voor 1846, Departement van Financien (*Nationale Schuld*).

ROTTERDAM, 18 Maart.

Gisteren heeft de Arrondissements-Regtbank eene lijst opgemaakt van 3 Candidaten voor de betrekking van Regter-Plaatsvervanger, opengevallen door de benoeming van Mr. C. D. Beels, tot Regter; het drietal bestond uit de HH. Mrs. J. B. L. Wentholt, P. van der Hoeven en A. Hoynck van Papendrecht.

— Gisteren avond zag men aan de zijde van het aangrenzende Kralingen, de lucht dermate in gloed, dat men dan eenen fellen nabijzijnden brand moest denken; deze had aldaar ook werkelijk plaats, doch bepaalde zich gelukkig tot eene groote turfschuur aan den Hoeksweg. De brand is in weinige uren geheel geblusscht en verdere schade in den omtrek voorkomen. Men is nog onbekend met de verfoeidelijke oorzaak er van.

AMSTERDAM, 18 Maart.

Gisteren is Prinses Albert per Spoortrein van 's Gravenhage hier aangekomen en heeft de Diergaarde enz. bezocht; heden is H. K. H. weder teruggekeerd.

— Het hier gevestigde commité der Spaansche fondsenhouders heeft heden een berigt van deszelfs medelid, den Heer L. Drucker, uit Madrid, bekend gemaakt, hoofdzakelijk inhoudende: dat de Minister van Financien, de Heer Pena Aguayo, in eene conferentie met dien Heer over de belangen der schuldeischers van Spanje »de hoop had geuit, dat, met de handhaving van de openbare orde en met behulp van de verbeteringen in de administratie, de inkomsten van de schatkist aanzienlijk zouden vermeerderen, terwijl van den anderen kant de uitgaven konden worden verminderd; — dat men zoo doende langzamerhand niet alleen een volkomen evenwigt zou verkrijgen tusschen de ontvangsten en uitgaven, maar een wezenlijk overschot zou ontstaan, hetwelk eene algemeene en bepaalde schikking met al de schuldeischers van den Staat zou veroorloven; — dat het Gouvernement dan doorslaande bewijzen zou geven van de belangstelling, die het voor deszelfs schuldeischers en voor de herstelling van het nationaal crediet op hechte en eervolle grondslagen koestert." — De Heer Drucker had, by de mededeeling hiervan, als zijne meening te kennen gegeven: »dat, alhoewel die verzekeringen slechts van algemeenen aard zijn, de schuldeischers buitenslands niettemin eenige hoop op een beter lot in eene meer verwijderde toekomst mogen koesteren."

Uit deze stad wordt dan het Dagblad *Overijssel* geschreven, dat er in de afgeloopen week aan hetr kantoor aldaan een muntbillet groot *f* 500 werd in betaling aangeboden, doch geweigerd, daar op dien dag nog geen zoodanig billet van Rijkswege in omloop was gebragt. De berigtgever wil niet beslissen of het echt of valsch was.

— In de *Eisenbahn Zeitung* vindt men een belangrijk verslag omtrent eenige genomen proeven tot het stoken van turf in de locomotieven, welker uitslag niet ongunstig is.

HAARLEM, 17 Maart.

De Staatsraad, Gouverneur der provincie Noord-Holland, deed bij zijne circulaire de betrokkene autoriteiten aangeschreven, om van anderen inwijkeling, die in eene gemeente in onderstand of ter verpleging werde aangenomen, eenen behoorlijken signalementstaat aan Z. Exc. toe te zenden, en daarin bepaaldelijk te vermelden, wanneer hij voor het eerst hier te lande is aangekomen, en in welke gemeenten en hoe lang in ieder derzelve hij achtervolgens sedert zijne aankomst in dit Rijk tot aan het tijdstip zijner verpleging heeft gewoond, alsmede of zijne verpleging slechts als tijdelijk of van voortdurenden aard te beschouwen is.

UTRECHT, 17 Maart.

De Oud-Studenten, welke van 1830 tot en met 1838 aan onze Hoogeschool hunne studiën hebben volbragt, zijn uitgenoodigd, om zich in Junij bij gelegenheid der te houden Maskerade hier te vereenigen, en zich daartoe vóór 1° Mei aan te melden aan de Commissarissen, van welke de Med. Doct. J. J. Homoet te Arnhem, Président, en Mr. J. Schimmel Jr., Griffier te Naarden, Secretaris is.

— Reeds voor eenigen tijd hebben wij gemeld, dat het eenige, dat de Luit. Gen. de Hertog van Saxen-Weimar zijn verblijf in deze stad zoude vestigen, weder was weggenomen. Thans vernemen wij dat Z. M. aan Z. D. H. eene verlenging van buitenlandsch verlof heeft toegestaan voor den tijd van twee jaren.

— Te Willige Langerak is in de vorige week aan hondsdolheid overleden, zekere Pieter Likelenboom. Deze man, die een bedelaar was, was 9 weken bevorens in de gemeente Vlist, nabij Schoonhoven door een kwaadaardigen hond gebeten. Deswegens door eenen heelkundige bijgestaan, was de wond nog naauwelijks genezen, toen eensklaps zich de verschrikkelijke gevolgen dezer verwonding openbaarden, en den lijder eenen vreeselijken dood hebben doen ondergaan. Bij de ontkleeding des overledene werd eene som van ruim *f* 30 in een pakje op zijne borst gevonden, welke som hij sedert den aanvang dezes jaars met zijn bedrijf had verdiend. Ook vernemen wij, dat hij bovendien de som van *f* 800 heeft nagelaten.

KAMPEN, 17 Maart.

Zaterdag overleed in het Burger-Weeshuis, onder de gewone verschrikkelijke verschijnselen van hondsdolheid een jongeling van 15 jaren, door eenen hond gebeten. Daar er p. m. 40 honden gebeten zijn, is de meest mogelijke voorzigtigheid aan te bevelen.

GRONINGEN, 15 Maart.

Bij gelegenheid, dat dezer dagen de leening van acht tonnen gouds ten behoeve van de Maatschappij tot inpoldering van den Dollard, Nederlandsch gedeelte, volteekend is geworden, zal het voor menigen lezer niet onbelangrijk zijn, omtrent die onderneming iets naders te vernemen. Men weet, dat de Dollard (zoo genoemd, omdat hij is »dol van aard") voor ongeveer zes eeuwen is ontstaan, en in het begin der zestiende eeuw vooral in omvang is toegenomen. Tot in die eeuw waren er door dien invretenden kanker bij de 50 dorpen verslonden. Allengs begon men echter door inpoldering het verlaren terrein gedeeltelijk te herwinnen, hetwelk vooral van de 16de eeuw tot in 1819 bij uitnemendheden plaats had. Dientengevolge is de Dollard thans reeds eenmaal kleiner geworden, dan hij voor dezen was; dat het grootste belang is, de provincie Groningen heeft een diamanten ruit gedaan. Want voor het grootendeels slechte land, dat door den Dollard verslonden is geworden, is kleigrond in de plaats gekomen, die met de *beste* der wereld kan wedijveren, zoo als algemeen bekend is. Het was derhalve een gelukkig plan, om tot eene nieuwe inpoldering van den Dollard over te gaan, vooral nu de onlangs opzettelijk gedane boringen geleerd hebben, dat het thans te verkrijgen terrein, van eenige duizenden bunders, gelegen in de westelijke inham des Dollars tot den allervruchtbaarsten bodem zal behooren. Men voorspelt alzoo der Maatschappij een' volkomen gelukkigen uitslag, en hoopt, dat men op deze wijze voortgaande, hoe langer hoe meer land zal veroveren *in* ons eigen Vaderland. Men ziet thans spoedig den aanvang der werkzaamheden te gemoet.

— Als een bijzonderheid dient vermeld te worden, dat in den namiddag van Zaturdag ll. nabij Delfzijl, is aangespoeld een walvisch van eene verbazende grootte. Het waren eenige matrozen van het kofschip Eugenia, die het plompe gevaarte het eerst zagen aandrijven, hetgeen in de verte naar een groot schip geleek. De kop van dit monster beslaat meer dan een derde van het ligchaam; de huid is meest zwart en met wit gemengd, als gemarmerd; op sommige plaatsen zeer dun behaard en met kralen en schelpen bedekt. Zijne lengte is ongeveer 53 voeten. Dit dier schijnt den walvischvangers van Groenland en Spitsbergen ontsnapt te zijn, hetwelk men niet zonder grond besluit uit de wonden op den rug, zigtbaar door harpoenen veroorzaakt. Eenige liefhebbers hebben het reeds aangekocht, om eerlang aan het Museum Academicum alhier ten geschenke te geven.

ASSEN, 16 Maart.

Joseph Gotlinski, sedert vele jaren Israëlitisch Onderwijzer te dezer stede, is gisteren, na afgelegde belijdenis des geloofs, in de Hervormde kerk alhier gedoopt, door Dr. Zuidema.

's HERTOGENBOSCH, 16 Maart.

Als eene merkwaardige bijzonderheid kan worden medegedeeld, dat in de gemeente Heeswijk, hebbende eene bevolking van ruim 1000 zielen, sedert den 5den September van het afgeloopen jaar, dus in ruim 6 maanden, geene sterfgevallen hebben plaats gehad, terwijl er sedert 1 Januarij jl. reeds 17 geboorten zijn geweest.

— Het onderhouden en herstellen der werken aan de Zuid-Willemsvaart, voor 5 jaren, is door den aannemer Roeloffs aangenomen voor *f* 65,600.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

VEREENIGDE STATEN.

NEW-YORK, 28 Februarij.

In den Senaat was omtrent de Oregon-vraag voorgesteld: dat er, volgens het tractaat, kennis moge gegeven worden van de opzegging der overeenkomst, gesloten tusschen Groot-Britannie en de Vereenigde Staten op 20 October 1818, en verlengd volgens de conventie van 1827, en zulks dadelijk na de sluiting van de tegenwoordige zitting van het Congres, tenzij de President het noodig oordeelen mogt, die tot later uit te stellen; en dat er verder besloten worde, dat men ernstig verlangt aan het langdurig geschil over de grenzen van het Oregon gebied een spoedig einde te zien maken door onderhandelingen of het doen beslissen door scheidsregters, ten einde de openbare geest gerust gesteld worde en de vriendschappelijke betrekking der beide landen te doen voortduren. Dit voorstel zal den 2den Maart worden behandelaagd, en men meent dat het wel zal aangenomen worden.

— De Regering heeft bepaald, dat de scheepskapiteins of eigenaars en reeders van schepen, die landverhuizers overvoeren, gedurende twee jaren voor de middelen van hun bestaan verantwoordelijk zijn gesteld, wegens de groote armoede waartoe velen hunner in dien tijd vervallen.

— Een der grootste vloten, welke de Staten ooit hebben uitgerust, zal zich in de golf van Mexico vereenigen, bestaande uit 5 fregatten, 2 stoomboten en eenige kleinere vaartuigen, voerende 275 stukken en bemand met 2500 koppen.

— Het weder blijft bij voortduring zeer koud, den 26sten stond de thermometer nog op 14° onder 0 Reaumur, gisteren 6° onder 0 (20 Febr.).

— Berigten uit Mexico melden, dat het gerucht van een opstand van Generaal Arista tegen den tegenwoordigen President Paredes, van allen grond ontbloot was. — De Regering had den oorlog aan de Vereenigde Staten verklaard.

— De Keizer van China heeft aan den President der Staten een brief geschreven die 6 voet lang en 3 breed is.

— In de Vereenigde Staten, waar men reeds drijvende logementen en schouwburgen had, is nu ook eene drijvende glasblazerij opgerigt, op de stoomboot Ohio, op de rivier van dien naam varende. De werkzaamheden worden des nachts verrigt en over dag tracht men het vervaardigde te verkoopen.

SPANJE.

Tijdingen in den avond van den 17den bij het *Journal des Debats* uit Madrid ontvangen, melden dat de Minister van buitenlandsche zaken Isturitz zijn ontslag heeft genomen. Voor reden van zijne aftreding gaf men den tegenstand die hij bij de Koningin en eenige zijner ambtgenooten had gevonden om het oordeel over de misdrijven der drukpers aan een jury op te dragen.

Men achtte het ministerie van Miraflores, Minister van buitenlandsche zaken, als ontbonden, en sprak van pogingen die niet zonder eenig goed gevolg waren aangewend, om het kabinet van den Generaal Narvaez te herstellen.

ITALIE.

ROME, 5 Maart.

Gisteren stierf de Cardinaal-Diaken Paul Mangelli. Hij was den 30sten October 1762 te Forli geboren, studeerde te Bologne, langde later, uit welken echt nog twee zonen, de Graven Mangelli, leven. In het consistorie van 27 Januarij 1843 werd hij door den Paus met het purper bekleed.

NAPELS, 5 Maart.

De Zweedsche Legatie-Raad Bergman heeft hier voor zijn hof een handelsverdrag met het onze gesloten. Desgelijks de Graaf von Moltke voor Denemarken. Ook België is met onze Regering deswege in onderhandeling. Duitschland heeft hiertoe nog geen schrede gedaan, waarover de Duitsche kooplieden alhier zich zeer beklagen.

TOSCANE.

PISA, 14 Maart.

Van al de Staten van Italie is deze de eenige waar geene Jesuiten toegelaten zijn, en dit is gewis eene der oorzaken die het meest hebben bijgedragen tot bevestiging van dien staat van vrede en rust, in welke ons Groothertogdom sedert zoo langen tijd verkeert. Het karakter der inwoners, de oude gewoonten der regering, de invloed van eenige aanzienlijke mannen uit de school van Leopold I, en zelfs zekere neiging der geestelijkheid schijnen onzen Staat voor den inval der Jesuiten te hebben gespaard. Maar men weet dat dit genootschap niet ligt zijne plannen opgeeft; na mislukte pogingen beproeft het anderen met meer slimheid aangelegd, en als het niet onmiddelijk kan slagen, dan zoekt het zulks door lastgeving te doen. Zoo heeft het laatstelijk gepoogd in Toscane te handelen. Door herhaalde weigering overtuigd, dat zij er niet in zoude slagen om in dit land te worden opgenomen, hebben zij beproefd om er de Zusters van het Heilige Hart in te smokkelen, die zoo als men weet, even als de Redemptoristen, uitstekende hulptroepen der Jesuiten zijn. Zoo wisten drie vreemde dames dezen winter, in afwezigheid van den Aartsbisschop, met medewerking van den Vicaris-Generaal Fanteria te Pisa een huis voor deze geestelijke zusters te koopen. Een zeker aantal van die zusters was uit Rome overgekomen, en de inwijding van het gesticht

stond plaats te hebben, toen er den 21sten Februarij een volksoploop voor de woning van den Heer Fanteria heeft plaats gehad, waarbij de voorgevel van dat gebouw aanmerkelijk door steenworpen is beschadigd en de menigte de kreten vant *Weg met de Jezuiten! Weg met de Zusters van het Heilige Hart!* heeft doen hooren. Die volksoploop heeft tot geene vervolgingen van de zijde der overheid aanleiding gegeven; maar eenige dagen daarna, den 27sten Februarij, hebben honderd elf der aanzienlijkste en vermogendste ingezetenen van Nice, waaronder verscheidene geestelijken en zes en dertig hoogleeraren van de beroemde hoogeschool dier stad, een verzoekschrift bij den Gouverneur ingediend, hetwelk tegen de vestiging van het opvoedingsgesticht der Zusters van het Heilige Hart is gerigt, op grond, dat deze geestelijken, die, volgens hare ordesregelen zelve, gedwongen zijn zich aan de leiding der leden van het genootschap van Jezus te onderwerpen, hare kweekelingen in den geest van dat genootschap zouden opleiden en door middel dier jonge meisjes dien geest in de huisgezinnen en maatschappij invoeren.

Er kan, wordt in dit verzoekschrift gezegd, geen middelpunt van Jesuitismus in de Toscaansche maatschappij bestaan, zonder dat een meer of minder openbare oorlog aan onze gewigtigste instellingen wordt aangedaan; want het genootschap van Jezus onderscheidt zich van alle andere geestelijke vereenigingen daarin, dat het eene maatschappelijke kracht vormt, die, als een noodzakelijk gevolg van de despotieke instellingen van het genootschap, de strekking heeft, om alle andere magten te verzwelgen: het is dus, wanneer het er niet in slaagt, om ook dezen in zijne rigting mede te slepen, gelijkelijk vijandig aan de monarchie en aan de geestelijkheid. Daardoor verklaart zich de afkeer, met welken alle volken dat genootschap uit hunnen schoot uitstooten: het is alsof een instinct van zelfbehoud hen waarschuwde tegen het aanwezen van een ontbindend beginsel. Toscane zou geenen Jezuitischen invloed kunnen verduren, zonder zich ook op zijne beurt aan de lange reeks van rampen bloot te stellen, die de Jezuiten in alle landen in hun gevolg met zich voeren. De grootste dier rampen is de hinderpaal, die het genootschap aan den terugkeer tot de katholijke eenheid in den weg stelt, een terugkeer, die het merkwaardigste feit van ons tijdperk uitmaakt; want het genootschap, hakende om eene godsdienstige beweging in een monopolie van sectengeest te doen verkeeren, jaagt tegen die beweging al degenen in het harnas, welke voor de herstelling van het rijk der geestdrijverij en der onverdraagzaamheid vreezen. De beroeringen, die de rust onzer stad hebben verstoord, de onrust, die zich op het hloote gerucht, dat de zusters van het Heilige Hart op het punt waren om zich onder ons te vestigen, van de gemoederen heeft meester gemaakt, duiden maar al te zeer aan, dat wij, indien dit gerucht zich verwezenlijkte, erger ongeregeldheden te duchten zouden hebben. Daarom hopen de ondergeteekenden, vol vertrouwen in de uitstekende wijsheid van den vorst, die ons regeert, dat hij Toscane zal willen behoeden voor den geesel, waardoor het bedreigt wordt, en den zeem ongeschonden bewaren van die wijze, van alle buitensporigheden verwijderde regering, die sedert de tijden van Leopold I ons een voorwerp van wangunst voor alle andere natiën heeft gemaakt.

PRUISSEN.

BERLIJN, 16 Maart.

Uit Koblents wordt van den 15den gemeld, dat de landbouwers, na het openen der kuilen, bevonden hebbende, dat de aardappelen gezond waren gebleven, en dus eene aanmerkelijke daling in de prijzen voorzien, zich tot de Regering gewend had, met verzoek om het verbod van uitvoer op te heffen. Men meent echter niet, dat in dit verzoek zal bewilligd worden, omdat de algemeene toestand van het gewas niet zeer gunstig schijnt te zijn.

Ook in het Hertogdom Nassau is zulk een groote voorraad aardappelen, dat de Regering niet ongenegen scheen den uitvoer weder vrij te geven.

— Uit Munchen werd van den 11den geschreven, dat het vroege lenteweder sedert een paar dagen door strenge koude was afgewisseld.

— De wiskundige G. A. Jahn, te Leipzig, heeft onlangs een werktuig uitgevonden, aan hetwelk hij den naam van Brandaanwijzer gegeven heeft en door middel waarvan, door meting van een punt en aldus van eene plaats in de ruimte waar de brand is gelegen, men in die ruimte de plaats van den brand door middel van twee zoogenaamde loodlijnen kan ontdekken.

KRAKAU, 7 Maart.

Een ooggetuige meldt het volgende uit die stad:

Gisteren was Krakau tamelijk levendig; ten 11. ure was er groote wachtparade; de Russische militairen, die de waeht gehad hadden, werden door de Pruissische afgelost. Aan de westzijde van het groote ringplein bivouakkeert dag en nacht een piket kozakken; het groote Binnenmagazijn werd door de opstandelingen tot een paardenstal ingerigt, nu staan er paarden der Oostenrijksche uhlanen; de vakkels, waarin zich de koopwaren bevinden, heeft men natuurlijk moeten sluiten. De parade was zeer schitterend; voornamelijk blonken de Russische officieren uit door hunne helmen, die veel gelijken op de Pruissische, doch rijker versierd zijn. Na de wachtparade marcheerde de Russische artillerie voorbij de Generaals; daarop volgden de hergvolken, met ronde pelsmutsen op het hoofd, en de rijk gedamasceerde geweren op den zadelknop rustende; zij werden gevolgd door een 30tal Muzelmannen in bijna geheel roode Turksche kleeding, met uitgetogene, kromme sabels; allen hadden zulke onmiskenbare schurken-gezigten, dat men zich niet gaarne met hen alleen zoude hebben bevonden. Toen de troepen waren voorbij getrokken, werd over de geheele lengte van de westzijde van het ringplein, eene omtrent 30 schreden breede ruimte gevormd en een detachement hergvolken 30 man sterk, toonde in deze renbaan deszelfs bekwaamheid in het rijden en schieten; men legde b. v. vellen papier op den grond, welke in de snelheid van den galop, door de ruiters werden doorschoten. Deze oefening had plaats op een steenen plaveisel en was derhalve bij de groote menigte volks en soldaten een niet ongevaarlijk spel; want de kogels sprongen op de steenen in stukken. Hoe lomp en onhandig ruiter en paard ook schenen bij het voorbij marcheren, zoo vurig en behendig waren zij bij deze spelen. De Opperhoofden dier hergvolken waren met zilver overdekt. Des namiddags ging ik naar de Podgorzbrug, die nu weder geheel hersteld is; ik vond echter de schade aan de gebouwen niet zoo groot als ik verwachtte en ik zag aan de muren slechts de indrukselen van geweerkogels; van kanonkogels vond ik geen spoor; ook het Bonifrater-klooster is bijna niets beschadigd. — Ik bevond mij des avonds in den schouwburg, men gaf *la fille du regiment*; de toeschouwers waren niet zeer talrijk en bestonden voor het grootste gedeelte uit infiltairen; er waren zeer weinige dames aanwezig. Toen ik mij om half twaalf ure op straat bevond, hoorechte er eene diepe stilte en er was geen spoor van eene patrouille te zien of te hooren. Men zwaait den Graaf von Brandenburg den hoogsten lof toe; men zegt, dat zijne eerste vraag geweest is of er velen waren gevangen genomen en hoe men die menschen behandelde; toen hij hoorde, dat zij met ketenen beladen waren, gaf hij terstond bevel die af te nemen, daar hij te regt oordeelde, dat dit voor louter verdachten, wier schuld nog niet wettig bewezen was, eene onverantwoordelijke hardheid mogt genoemd worden.

BADEN.

FREIBURG, 12 Maart.

De Dom-Deken en Geheimraad Hug, Hoogleeraar in de Godgeleerdheid aan onze Hoogeschool, en een van de geleerdste en ijverigste bevelenaars van dat vak, is gisteren overleden.

ENGELAND.

LONDEN, 16 Maart.

De Regering heeft maatregelen getroffen, om de mais, boekweit, rijst enz. in Ierland voorloopig tot het nominale regt van 1 sh. toe te laten.

— De aanneming der voorstellen van Sir Robert Peel is niet twijfelachtig meer, en men kondigt aan dat het nieuwe stelsel, wat de granen en voedingsmiddelen betreft aanstaanden Zaturdag, bij kabinetsorde in werking zal worden gebragt.

— Men zeide alhier dat de Hertog van Wellington zich voorstelde om een deel der artillerie, thans in garnizoen te Woolwich, met hare 6-ponders naar Indië te zenden. Men beweert dat in den laatsten slag twee batterijen dier artillerie de overwinning hadden beslist.

De werving van matrozen gaat druk voort.

— Er zal in den Tunnel onder de Temse den 23sten en 3 volgende dagen een feest worden gehouden, ter gedachtenis van den derden verjaardag der opening; er worden reeds toebereidselen gemaakt, om dit feest zoo luisterrijk mogelijk te doen zijn.

— Een vreeselijk onweder woedde in de afgeloopen week te Bulmer, gedurende hetwelk een jongeling door den bliksem getroffen en op de plaats gedood, en omlangs overleed te Birmingham zekere Thomas Baldwin, zonder dat zijne vermogen is zoo aanzienlijk, dat een succesierecht van 12,000 £ betaald.

— De *Times* merkt aan, dat volgens uit Brussel ontvangen berigten, de Belgische Regering was toegetreden tot de overeenkomst tusschen de Groote Mogendheden betrekkelijk den slavenhandel.

— De man die in Indie aan het hoofd staat der Sikhs, is een Franschman, Mouton geheeten, volgens een brief van een Engelschen officier in het dagblad *the Globe*, volgens welken brief de Sikhs een leger zouden hebben van 100,000 man, en 400 stukken geschut aan de andere zijde van de rivier Sutledje.

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 Maart.

Terwijl Zaterdag l. L. de Koningin van Neuilly komende den triomfboog de l'Etoile voorbij reed, stortte zich een persoon van denzelfden op straat; de Koningin schrikte hevig, deed ophouden en naar den man vernemen, doch hij was reeds een lijk.

— De tentoonstelling van Schilderijen in de Louvre is heden voor het publiek geopend, nadat gisteren de Koninklijke familie de tentoongestelde voorwerpen [illegible]

— Het vooratel van den Heer Remusat, om eene wet te maken, dat geene door het Rijk bezoldigde ambtenaars in de Kamer van Afgevaardigden zitting mogten hebben, is door de Commissie van onderzoek verworpen.

— De diadeem in brillanten, welke de Keizer van Rusland als bruiloftsgeschenk voor zijne dochter Olga hier heeft laten vervaardigen, is thans bij den Juwelier ten toon gesteld. Dezelve zou 18,000,000 fr. waarde hebben en in het midden een diamant bezat zijn, die op 1,000,000 geschat wordt.

— De geleerde Biot heeft zich tegenwoordig opgelegd met het doen van nasporingen, omtrent het openbare onderwijs in China, van de vroegste tijden tot op de 17de eeuw. Hij wil bewijzen dat China reeds 2400 jaren voor de Christelijke tijdrekening een nationaal onderwijs bezat, en dat dit onderwijs aanzienlijke vorderingen maakte, onder de dynastie der Tcheou, welke in de 12de eeuw, vóór Christus, op den troon kwam. Toen reeds zouden er prijsvragen zijn uitgeschreven.

— Voor de Polen is reeds meer dan 60,000 fr. ingeschreven.

De Archives Israëlites de France berigten dat zekere Raphael Uziel te Smyrna, een Joodsch dagblad in de Spaansche taal opgerigt heeft dat den titel voert: *De poorten van het Oosten.*

Te Valence (departement Drôme) is de Procureur Mathieu Tiéron overleden. Hij was waarschijnlijk wel de Deken van al de Fransche Procureurs. Hij bekleedde zijne betrekking sedert 1790, en stierf in den ouderdom van 88 jaren. De dood verraste hem op zijn kantoor, onder het schrijven eener conclusie.

BELGIE.

Volgens de Belgische bladen is het ontwerp om aldaar een zoogenaamd zuiver Katholijk minsterie te vormen, tot hetwelk de Heeren Dechamps, Desmaisières, Orban, Prins de Chimay, Generaal Prisse en d'Anethan zouden behooren, alweder afgesprongen, en duurde dus de ministeriële krisis steeds voort.

AKADEMIE-NIEUWS.

UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Z. M. heeft benoemd tot Rector Magnificus aan deze Hoogeschool, voor het Akademiejaar 1846—1847, den Hoogleeraar S. Karsten.

198ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der Derde Klasse.

5de Lijst. No. 18667 een prijs van *f* 25,000. No. 1350 en No. 5314 ieder een prijs van *f* 1000.
6de » No. 7439 een prijs van *f* 2,500. No. 7353 een prijs van *f* 1000.
7de » Geene.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

Dr. L. H. VERWEY
en
P. H. M. VAN STAPELE.

LEIDEN, 18 Maart 1846.

Bij brieven van Meerderjarig-Verklaring, door den Hoogen Raad der Nederlanden op den 26sten Februarij 1846 verleend, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 9den Maart 1846 No. 33, en geregistreerd te *'s Gravenhage* den 16den Maart daaraanvolgende, zijn aan HERMINA MARIA ELFERING, zonder beroep, wonende te *Warmond*, Kanton *Noordwijk*, gegeven al de Regten bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van Art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

Gezegde dienaar openbare aankondiging ter voldoening aan Art. 486 van hetzelve Wetboek.

's Gravenhage, 17 *Maart* 1846. G. VAN DER JAGT Wz.,
Procureur bij den Hoogen Raad.

Aan de HOUDERS VAN AANDEELEN in het Fonds en Kanaal-gebouw Straatweg, wordt kennis gegeven, dat, in de Vergadering van Deelhebbers, gehouden den 13den Maart 1846, na opneming en goedkeuring der Rekening over den jare 1845, is Uitgeloot het Aandeel N°. 94, en voorts de uitdeeling op ieder den Intrest-Bewijzen, verschenen den 1sten April 1846, betaald op *Vijftien Gulden*; zullende de Betaling van Aflossing en Uitdeeling na gezegden verschijntijd, geschieden ten Kantore van den Penningmeester A. LIBREGHT LEZWIJN, te *Leyden*.

De onbekende Schuldeischers, in de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van wijlen den Heer SIEDS JOHANNES RIENKS, in leven *Onderhouder van de groote Telescopen enz., aan de Akademie te Leyden, en Broeder van de Orde van den Nederlandschen Leeuw*, gewoond hebbende te *Leyden*, en aldaar op den 7den November 1845 overleden, worden bij deze, ingevolge Artikel 1082 van het Burgerlijk Wetboek, opgeroepen om te compareren op Dingsdag den 7den April 1846, des voormiddags ten 11 ure, ten Kantore van den Notaris J. A. PRYN, residerende te *Leyden*, ten einde, indien er geen verset heeft plaats gehad, het bedrag hunner Schuldvorderingen te ontvangen, voor zoo verre het bedrag der Nalatenschap toereikende zal zijn.

J. H. VAN DER PALM, BIJBELVERTALING,

LEYDEN, 1818, 2 deelen in Quarto, in fette heele Banden. Dit Exemplaar, benevens bijgevoegd is, zal Gevend worden op aanstaanden Maandag-middag den 23sten Maart, in de Auctie welke alsdan eenen aanvang zal nemen, bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, te *Leyden*, welke Verkooping bestaat uit eene belangrijke verzameling van meerendeels net geconditioneerde BOEKEREN, in verschillende Vakken van Wetenschappen; voorts Platen, Portretten en Plaatwerken; Teeken- en Schilder-behoeften; eenige fraaije Schilderstukken; Muzijk en Muzijk-Instrumenten; Rariteiten en Anatomische Praeparaten; Boek- en Platen-kasten, waarbij eene met 55 Laden, zeer geschikt tot berging van Naturalien of ook wel Manufacturen. Zijnde bovengemelde artikelen gedeeltelijk nagelaten door den Wel Ed. Heer A. VAN DE GARDE, *Student in de Medicynen*, en den Heer W. J. GORDON, in leven *Teekenmeester* te *Leyden*.

Alles is te zien Vrijdag en Zaturdag den 20sten en 21sten dezer, van 's morgens 10 tot 's namiddags ten 3 ure.

TE HUUR,

met 1o. Mei eerstkomende, 3 à 4 Ongemeubeleerde KAMERS en KEUKEN, of 2 Gemeubeleerde KAMERS, naar verkiezing. Nadere informatiën te bekomen bij H. W. HAZENBERG & COMP., Boekhandelaars op de Breedestraat alhier.

Verkooping bij Opbod en Afslag,

op Zaturdag den 28sten Maart 1846, des avonds ten 6 ure, in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, van de volgende HUIZEN en ERVEN, staande en gelegen te *Leyden*, als: Een aan den Nieuwen Rhijn, tegenover het Utrechtsche Veer, Wijk VIII. No. 839. Twee in zekere Poort, uitkomende aan de Westzijde van de Waardgracht, Wijk VIII. No. 472 A en B. En Een aan de Oostzijde van de Oranjegracht, Wijk VIII. No. 618; mitsgaders van eene partij WARMOESLAND, gelegen op den Hardenvloer, tusschen de twee Rhijnen onder *Leyderdorp*, groot 46 Roeden en 39 Ellen. Alles breeder bij geaffigeerde billetten omschreven, en waaromtrent nadere informatien te bekomen zijn ten Kantore van den Notaris J. A. PRYN, residerende te *Leyden*.

Op Maandag den 30sten Maart 1846 en twee volgende dagen, zal men ten huize van den Boekhandelaar C. G. MENZEL alhier, verkoopen: Eene kleine fraaije Verzameling van BOEKEN, waaronder belangrijke Werken, als in de Theologie; een compleet Exemplaar van de Quarto Bijbel door J. H. van der Palm, dito Octavo uitgave, Bijbel voor de Jeugd 24 deelen, Kist en anderen. Litteratuur: Ovidius Burmanni, Plato Stalbaum, Scheller Lexicon, Matthiae Thiersch en vele anderen, alsmede eenige Medische en Juridische Werken, benevens Mengelwerken, waaronder Werken van Van Kampen, Wagenaar, Bilderdijk enz. enz., benevens een groot aantal Granaat-, Lacht- en Sleutel-Steenen, enz. enz.

Zaturdag den 28sten Maart is alles te zien. De Catalogus is bij bovengemelde te bekomen.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,

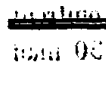

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, bij Opveiling Zaturdag 28 Maart en bij Afslag Zaturdag 4 April 1846, beide de dagen des avonds ten 6 ure, ten overstaan van den Notaris Mr. H. OBREEN te *Leyden*, van een HUIS EN ERF, staande en gelegen aan de Turfmarkt binnen deze stad op den hoek van de Vrouwenkamp, waarin hetzelve eenen uitgang heeft, geteekend Wijk 6, No. 1265 en 1265 rood. Breeder bij aangeplakte Billetten omschreven.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 18 MAART.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven:
NEDERLAND, Werkelijke Schuld.	à 2½ pCt.	60 1/16	60⅛	
Dito dito	» 3 »	72 5/16		
Dito dito	» 4 »	94 1/16	94⅛	94⅛
O. I. Leening	» 4 »			
Amortisatie Syndicaat.	» 4½ »	99⅛		
Dito dito	» 3½ »			
Handel-Maatschappij	» 4½ »	165⅛	166	165½
Haarlemmermeer	» 5 »			
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4½ »			
Aand. Holl. Spoorweg Maatschap.	» »			
BELGIE, Certificaten	» 4½ »			
Dito Dito	» 2½ »			
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½ »			
SPANJE, Leen. bij Ardoin van 85 £	» 5 »	20		
Dito bij dito, onbep. stukken.	» 5 »	18⅛	19⅛	
Dito	» 3 »	36⅛		
Coupons Ardoins.		20⅛		
PORTUGAL, te Londen	» 3 »	58⅛	58⅜	58⅜
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	104⅛		
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	104⅛		
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5 »			
Dito bij HOPE	» 4 »	90⅛		
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4 »	89		
Certificaten te Hamburg.	» 5 »	102⅛		
Inschrijving in Assign.	» 6 »			
Certificaten van dito	» 6 »	71 15/16		
POLEN, Certificaten	» 4 »			
Dito Aandeelen met Loting	fl. 300 *f*			
Dito dito	» 500 »			
PRUISSEN, Loten van 50 R.	» 5 »			
DENEMARKEN, Oblig. Wegner Bank	» 5 pCt.	102⅛		
Idem	» 4 »			
Oblig. Metallick	» 5 »			
Idem	» 2½ »			
Aandeelen 28 Mei 1834	*f* 500 *f*			
Idem 1 April 1839	*f* 250 *f*			
NAPELS, Certif. bij Lam. en Rouw	» 5 pCt.			
BRAZILIE	» 5 »	85⅛		
AMERIKA	» 5 »			
Dito	» 6 »			
Dito Bankactien.	» 5 »	4/5		
MEXICO	» 5 »	30⅛		

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.